

Opiskeluhuollon käsikirja: opiskelijan rinnallakulkija

Opiskeluhuoltosuunnitelma

Esi-, perus-, ja valo-opetus

1.8.2025

Hyvök 2025 § xx

LAPPAJÄRVI

Johdanto	4
1. Opiskeluhuollon rakenne ja suunnitelmat.....	5
2. Yhteisöllinen opiskeluhoito	7
3. Koulun oppilashuollon kokonaistarve	7
3.1. Tiedotus	7
3.2. Kouluruokailu	8
3.3. Koulukuljetukset	9
3.4. Kerhotoiminta	9
3.5. Oppilaanohjaus	10
3.6. Työolot	10
3.7. Kodin ja koulun yhteistyö	11
3.8. Järjestyssäännöt.....	11
3.9. Poissaolot, kiusaamiseen puuttuminen, seuraamukset ja kurinpitotoimenpiteet	11
4. Käytettävissä olevat opiskeluhoitopalvelut.....	14
4.1. Koulunuorisotyö.....	14
4.1. Arvio opiskeluhoollon kokonaistarpeesta	14
4.2. Oppilaan ohjaaminen opiskeluhoitopalveluihin (kouluterveydenhoito, kuraattori- ja psykologipalvelut).....	15
4.3. Kuraattoripalvelut.....	16
4.4. Kouluterveydenhoitopalvelut.....	17
4.5. Koulupsykologipalvelut.....	18
5. Yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä	18
5.1. Yhteisöllisen opiskeluhoitoryhmän tavoitteet	18
5.2. Yhteisöllisen opiskeluhoitoryhmän kokoonpano ja tehtävät.....	18
6. Yksilöllinen opiskeluhoito	20
6.1. Monialaisen asiantuntijaryhmän kokoonpano	21
7. Suunnitelmat oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä kriisisuunnitelma	22
8. Opiskeluhoitosuunnitelman toteutumisen seuranta ja arviointi	23
Lähteet	24
Liitteet.....	24

Johdanto

Tämä opiskeluhooltosuunnitelma on Lappajärven esi- ja perusopetuksen sekä perusopetukseen valmistavan opetuksen suunnitelma. Suunnitelma on tarkistettava vuoden kuluessa siitä, kun lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on tarkistettu.

Laki oppilas- ja opiskeluhooltolain muuttamisesta 377/2022 2. Luku §13 Koulutuksen järjestäjän opiskeluhooltosuunnitelma:

Koulutuksen järjestäjän on laadittava opiskeluhoollon kokonaisuuden toteuttamiseksi koulutuksen järjestäjän opiskeluhooltosuunnitelma. Koulutuksen järjestäjän opiskeluhooltosuunnitelman tulee sisältää opiskeluhoollon toteuttamisen tavoitteet ja keskeiset periaatteet sekä toimenpiteet opiskeluhoollon toteuttamiseksi ja seuraamiseksi (omavalvonta).

Koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että opiskeluhoollon toteuttamista, arviointia ja kehittämistä varten suunnitelmassa on oppilaitoskohtaisesti seuraavat tiedot:

- 1) arvio opiskeluhoollon kokonaistarpeesta ja käytettävissä olevista opiskeluhooltopalveluista;*
- 2) oppilaitosyhteisön toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhoollon edistämiseksi ja tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi;*
- 3) yhteistyön järjestäminen opiskelijoiden ja heidän perheidensä sekä oppilaitoksessa työskentelevien ja muiden opiskelijoiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa;*
- 4) suunnitelma opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä toimenpiteet opiskelijoiden terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi 6 §:n mukaisesti.*

Suunnitelma on laadittava yhteistyössä oppilaitosten henkilöstön, opiskeluhooltopalvelujen, opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa kanssa.

Laissa säädetään esi- ja perusopetuksessa olevan oppilaan (628/1998) sekä lukiossa (629/1998) ja ammatillisessa koulutuksessa (531/2017) olevan opiskelijan oikeudesta opiskeluhooltoon. Opiskeluterveydenhuollosta säädetään terveydenhuoltolaissa (1326/2010).

Lain tarkoituksena on edistää opiskelijoiden oppimista, terveyttä, hyvinvointia ja osallisuutta sekä ehkäistä ongelmien syntymistä ja turvata varhainen tuki sitä tarvitseville. Lain tarkoituksena on myös vahvistaa opiskeluhoollon toteuttamista ja johtamista toiminnallisena kokonaisuutena ja monialaisena yhteistyönä sekä varmistaa opiskelijoiden tarvitsemien opiskeluhooltopalvelujen yhdenvertainen saatavuus. Tavoitteena on edistää oppilaitosyhteisön ja opiskeluympäristön hyvinvointia, terveellisyyttä ja turvallisuutta, esteettömyyttä, yhteisöllistä toimintaa sekä kodin ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä. Laki painottaa erityisesti yhteisöllisen ja ennaltaehkäisevän työn vahvistamista.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain koulutuksen järjestäjän opiskeluhoollolla tarkoitetaan toimintaa, jonka avulla tuetaan yhteisöllistä ja yksilöllistä hyvinvointia sekä terveellisen ja turvallisen oppimisympäristön syntymistä, edistetään mielenterveyttä ja ehkäistään syrjäytymistä sekä edistetään oppilaitosyhteisön hyvinvointia. Lisäksi opiskeluhoollon avulla tuetaan oppimista sekä tunnistetaan, lievennetään, ja ehkäistään mahdollisimman varhain oppimisen esteitä, oppimisvaikeuksia ja opiskeluun liittyviä muita ongelmia.

Opiskeluhoolto on kaikkien oppilaitoksessa työskentelevien ja opiskeluhooltopalveluista vastaavien viranomaisten ja työntekijöiden tehtävä. Oppilas- ja opiskeluhooltolain mukaan ensisijainen vastuu opiskeluyhteisön hyvinvoinnista on oppilaitoksen henkilökunnalla.

Opiskeluhoiltoa toteutetaan ensisijaisesti ehkäisevänä koko oppilaitosyhteis tukevana yhteisöllisenä opiskeluhoiltona. Lisäksi opiskelijoilla on oikeus yksilökohtaiseen opiskeluhoiltoon. Opiskeluhoiltoa toteutetaan opetustoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen monialaisena suunnitelmallisena yhteistyönä opiskelijoiden ja heidän hoiltajien sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa.

Yhteisöllisellä opiskeluhoilolla tarkoitetaan toimintakulttuuria ja toimia, joilla koko oppilaitosyhteisössä edistetään opiskelijoiden oppimista, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä kotien ja oppilaitoksen välistä yhteistyötä ja opiskeluymptristn terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä. Yhteisöllistä opiskeluhoiltoa toteuttavat kaikki oppilaitoksessa opiskelijoiden kanssa työskentelevät sekä opiskeluhoiltopalveluista vastaavat viranomaiset ja työntekijät. Fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen turvallisuuden sekä hyvinvoinnin edistäminen on osa yhteisöllistä toimintakulttuuria.

Yksilökohtaisella opiskeluhoilolla tarkoitetaan yksittäiselle opiskelijalle annettavia 1) koulu- ja opiskeluterveydenhoillon palveluja, 2) opiskeluhoillon psykologi- ja kuraattoripalveluja, 3) monialaista yksilökohtaista opiskeluhoiltoa. Monialaista yksilökohtaista opiskeluhoiltoa toteutetaan tapauskohtaisesti koottavassa monialaisessa asiantuntijaryhmässä ja siitä laaditaan opiskeluhoiltokertomus. Opiskeluhoillon yksilökohtaisten palvelujen järjestämisessä suositetaan varhaisen puuttumisen malleja ja madalletaan eri keinoin opiskelijoiden kynnystä hakea ajoissa tarvitsemaansa tukea tai palveluja. Yksilökohtaisessa opiskeluhoillossa luottamuksellisuus ja tietosuoja ovat olennaisia toiminnan onnistumisen edellytyksiä ja sen eettinen perusta.

Opiskeluhoiltosuunnitelman laadinnassa on hyödynnetty Etelä-Pohjanmaan yhteistä maakunnallista pohjaa. Laadittaessa opiskeluhoiltosuunnitelmaa on samalla kirjattava, milloin on päivitetty suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä toimintasuunnitelma äkillisissä kriiseissä sekä vaara- ja uhkatilanteissa.

Opetuksen järjestäjä eli tässä tapauksessa Lappajärven kunta voi laatia a) yhteisen opiskeluhoiltosuunnitelman, joka sislt eri koulutusmuotojen erityispiirteet tai b) erillisen opiskeluhoiltosuunnitelman kullekin koulutusmuodolle. Lappajärvellä 1.8.2023 muutoksessa on tehty erilliset opiskeluhoiltosuunnitelmat esi- ja perusopetukselle, perusopetukseen valmistavalle opetukselle sekä lukiokoulutukselle, koska kunnassa on vuonna 2022 hyväksytty erilliset opiskeluhoiltosuunnitelmat näille koulutusmuodoille. Esi- ja perusopetusta annetaan Lappajärvellä Yhteiskoululla. Perusopetukseen valmistavaa opetusta annetaan Yhteiskoululla. Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen opiskeluhoiltosuunnitelmille on yhteistä yhteenvetotaulukko opiskeluyksikiden tarpeista ja resursseista sekä yhteenvetotaulukko opiskeluhoillon resursseista (Liite 1).

1. Opiskeluhoillon rakenne ja suunnitelmat

Opiskeluhoilolla tarkoitetaan oppilaan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa kouluyhteisössä. Oppilaalla on oikeus saada maksutta opiskeluhoilto, jota opetukseen osallistuminen edellyttää. Opiskeluhoiltotyss otetaan huomioon lapsen edun ensisijaisuus.

Opiskeluhuollon rakenne

Opiskeluhoitoa toteutetaan opetustoimen ja hyvinvointialueen suunnitelmallisena yhteistyönä oppilaiden ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa. Opiskeluhoito on ensisijaisesti ennaltaehkäisevää yhteisöllistä työtä. Yhteisöllinen opiskeluhoito on kaikkien kouluyhteisössä työskentelevien ammattilaisten yhteinen tehtävä. Lisäksi oppilailla on oikeus opiskeluhoitopalveluihin, joita ovat kouluterveydenhoito sekä kuraattori- ja psykologipalvelut. Opiskeluhoitopalvelut järjestetään lähipalveluna, jolle opetuksen järjestäjän tulee tarjota asianmukaiset tilat.

Opetuksen järjestäjäkohtaisen opiskeluhoillon yleisestä suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista vastaa monialainen opiskeluhoillon ohjausryhmä.

Yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhoillon keskeiset periaatteet on kirjattu jäljempänä esiteltävien asiakokonaisuuksien yhteyteen.

Opiskeluhoillon johtaminen ja monialainen yhteistyö luovat edellytykset sille, että opiskelijalle tarjottava tuki on oikea-aikaista ja yhdenvertaista. Opiskeluhoitotyön lähtökohtana on aina lapsi tai nuori.

Opiskeluhoillon suunnittelu ja toteuttaminen edellyttää tietojen keräämistä eri tahoilta ja eri tiedonkeruujärjestelmistä. Lasten ja nuorten terveyttä ja hyvinvointia sekä elinoloja seurataan esimerkiksi kouluterveyskyselyistä saatavista tiedoista sekä laajojen terveystarkastuksien yhteenvedoista. Kouluilla tehdään myös omia oppilaiden hyvinvointiin ja viihtyvyyteen liittyviä kyselyjä. Oppilailta, huoltajilta ja henkilöstöltä suoraan saatava tieto on tärkeä opiskeluhoillon toiminnan edellytys.

Opiskeluhoollon suunnittelun tietopohja (K.Laitinen 2017)

2. Yhteisöllinen opiskeluhoolto

Yhteisöllisen opiskeluhoollon tehtävänä on oppilaiden oppimisen ja hyvinvoinnin sekä yhteisön osallisuuden ja vuorovaikutuksen edistäminen. Koulun henkilöstö, oppilas/oppilaskunta ja huoltajat osallistetaan opiskeluhoollon suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin:

- Yhteisöllinen opiskeluhooltoryhmä vastaa suunnitelman päivittämisestä ja se saatetaan koko opettaja- ja ohjaajakunnan tietoon sekä opiskeluhooltohenkilöstölle.
- Opiskeluhooltosuunnitelma käydään läpi oppilaskunnan hallituksen kanssa muutosten tekemiseksi ja suunnitelma lähetetään huoltajille kommentoimista varten ennen sen hyväksymistä.
- Oppilaat osallistetaan koulun toiminnan arviointiin, koulun lukuvuosisuunnitelman laatimiseen, kouluruokailun suunnitteluun ja arviointiin, koulun tilojen ja piha-alueiden suunnitteluun ja kehittämiseen, yhteisen tekemisen suunnitteluun ja toteuttamiseen sekä yhteenkuuluvuuden tunteen luomiseen ja järjestyssääntöjen laatimiseen.
- Yhteisöllisen ja yksilöllisen opiskeluhoollon periaatteista ja menettelytavoista tiedotetaan oppilaita, huoltajia ja yhteistyötahoja Wilman kautta ja vanhempainilloissa sekä Pedanetin avulla.
- Opiskeluhooltosuunnitelma on kaikkien saatavilla kunnan nettisivujen kautta.
- Suunnitelman ajantasaisuus tarkistetaan (kevät) ja se päivitetään lukuvuosisuunnitelman teon yhteydessä (syksy) tarvittaessa.

3. Koulun opiskeluhoollon kokonaistarve

3.1. Tiedotus

Kuntalaisia tiedotetaan oppilaitosta koskevista asioista paikallislehdessä, kunnan kotisivuilla, Wilman kautta sekä Pedanet -sivuilla. Paikallislehdessä ilmoitetaan esimerkiksi koulun ja esikoulun alkamis- ja

päättymisajankohdasta ja aamu- ja iltapäivähoitoon hakemisesta. Pedanetistä löytyy yleistä tietoa koulusta ja koulun tapahtumista ja myös oppiainekohtaisia sivustoja. (<https://peda.net/lappajarvi>)

Huoltajat voivat seurata oman lapsensa koulutyön etenemistä Wilman kautta. Lisäksi yleisiä, ajankohtaisia asioita ja teemoja käsitellään vanhempainilloissa. Tärkeää tietoa oppilaiden opiskelumenestyksestä antavat arviointikeskustelut, välitodistukset ja lukuvuositodistukset. Vuosiluokilla 0-4 väliarviointi annetaan arviointikeskustelun muodossa ja keväällä he saavat lukuvuositodistuksen. Esikoululaiset saavat osallistumistodistuksen. Luokilla 5-9 opiskelijat saavat väli- ja lukuvuositodistuksen lukukausien päätteeksi. Valmistavan opetuksen oppilaat saavat erillisen todistuksen.

Työyhteisön sisällä tiedonsiirto hyvinvointivaliokunnalta työntekijöille tapahtuu sähköpostitse, tiedotustilaisuuksissa, sivistysjohtajan tiedotteina ja koulunjohtajien kokouksissa. Sivistysjohtaja työskentelee koulukeskuksen tiloissa. Kouluilla pidetään säännöllisesti johtoryhmän, opetushenkilöstön ja tiimien palaverit. Näissä palavereissa valmistellaan, käydään läpi uudet asiat ja tulevien viikkojen tapahtumat sekä suunnitellaan oppilaitoksen toimintaa kokonaisuutena.

Opiskeluhuollon tiedotus tapahtuu sähköpostitse tai Wilman kautta henkilökunnalle. Opiskeluhoitoryhmä voi myös tuoda esityksiä ja tiedotuksia opettajien kokouksiin. Tiedotus opiskelijoille ja huoltajille tapahtuu vanhempainilloissa ja luokanvalvojan tunneilla sekä Wilman välityksellä.

3.2. Kouluruokailu

Kouluruokailun järjestämisessä otetaan huomioon ruokailun terveydellinen, sosiaalinen ja kulttuurinen merkitys. Kouluruokailuun osallistumista sekä ruoan menekkiä ja ruokailutilanteen sujumista seurataan ja arvioidaan säännöllisesti.

Koulujen ruokailusta vastaava henkilökunta suunnittelee yhteistyössä viiden viikon kiertävän ruokalistan lukuvuodeksi, jossa huomioidaan myös oppilaiden mielipiteet ja mieltymykset. Lappajärvi on mukana ruokahankintojen osalta Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin hankintarenkaassa. 7.1.2025 alkaen ruokahankinnat tulevat Hanselin hankintarenkaasta.

Ruokasalissa ruokailevat esi- ja perusopetuksen, perusopetukseen valmistavan opetuksen ja lukion oppilaat sekä henkilökunta.

Yhteiskoulussa käytetään useampia ruokailuvuoroja, jotta ruokailu sujuu joustavasti, jonottamatta ja istuinpaikat riittävät kaikille.

Ruokailuvuorot:

Esikoulu: klo 10.15

1 lk klo 10.20	7 lk klo 11.40
2 lk klo 10.25	8 lk klo 11.45
3 lk klo 10.30	9 lk klo 11.50
4 lk klo 10.35	(lukio 11.35)
5 lk klo 10.40	
6 lk klo 10.45	

Aamu- ja iltapäivätoiminnassa oleville oppilaille tarjotaan lisäksi aamupala ja iltapäivällä välipala. Välipala tarjotaan myös alaluokkien oppilaille, kun koulupäivä päättyy klo 15.00. Koulun kerhoihin osallistuville oppilaille ei tarjota välipalaa.

Yhteiskoulun oppilaskunta myy välipalaa ke-pe. Välipalaa voivat ostaa yhteiskoulun 7.-9. luokan oppilaat. Yläkoululaisille on tarjolla hedelmä tiistai- ja keuhkokuumeisin.

Oppilaan koulupäivän aikaisen erityisruokavalion ja lääkityksen ilmoittamisen käytänteet

Tarvittavista erityisruokavalioista on ilmoitettava keskuskeittiölle. Erityisruokavaliosta esitetään lääkärin/terveydenhoitajan antama todistus.

Lääkityksen ilmoittamisen käytänteet:

Sovitetaan lääkityksen toteuttaja sekä tämän varahenkilö ja heidän tarvitsemansa perehdytys, lääkityksen toteutus (kuten annosmäärät ja -ajat), erityistilanteisiin varautuminen, ensiapukäytännöt sekä työnjako ja vastuut koulun toimijoiden, vanhempien ja lapsen kesken. Koulutuksesta vastaavat tahot varmistavat, että lapsen tarvitsema lääkehoito koulussa toteutuu ja lääkehoitoon osallistuvia henkilöitä on saataville koko toiminta-ajan. Yksittäisen lapsen lääkehoitoon liittyvistä asioista tehdään kirjallinen suunnitelma.

Lääkehoitoa toteutetaan myös muualla kuin sosiaali- ja terveydenhuollon yksiköissä. Pääperiaatteena on, että toteutetaan lääkehoitoa missä ympäristössä tahansa, tulee sen perustua riittävän yksityiskohtaisesti laadittuun toiminta- tai työyksikkökohtaiseen lääkehoitosuunnitelmaan, johon kaikkien lääkehoitoa toteuttavien tulee perehtyä. Yksittäisen lapsen lääkehoitoon liittyvistä asioista tehdään kirjallinen suunnitelma.

Vanhemmat tai 18 vuotta täyttäneet opiskelijat ilmoittavat itse kouluun, mikäli uskonnollisista syistä on vältettävä tiettyjä ruoka-aineita. Kasvisruokavalioista tai muista ruoka-ainerajoitteista neuvotellaan koulun kanssa.

Vanhempien/opiskelijan vastuulla on ilmoittaa kouluun lapsensa erityisruokavaliosta myös silloin, kun muutoksia tapahtuu lievempää suuntaan eli ruokarajoituksia voidaan purkaa.

3.3. Koulukuljetukset

Lappajärvellä osalla oppilaista etäisyydet kodin ja koulun välillä ovat pitkät ja koulutyön järjestämiseksi tarvitaan koulukuljetuksia. Koulukuljetus tapahtuu kahdella pääreitillä Lappajärven itä - ja länsipuolelta.

Aamuisin linja-autot tuovat oppilaat koulun edessä olevalle pysäkillä ennen kahdeksaa ja yhdeksää. Iltapäivällä paluukuljetus lähtee koulun pysäkillä kello 13.05, 14.05 ja 15.05. Jos oppilaan koulupäivä päättyy aiemmin, odottaa hän kuljetusta koululla valvotusti. Koulunkäynninohjaajat ja opettajat valvovat esikoululaisten ja 1. luokkalaisten siirtymisen kuljetuksista ja kuljetuksiin koulun pysäkillä. Koulumatkoihin menee aikaa pisimmillään noin puolitoista tuntia päivässä. Perjantaisin kuljetus lähtee koululta ensimmäisen kerran jo klo 12.05.

3.4. Kerhotoiminta

Kerhotoiminta on oppituntien ulkopuolista toimintaa, jonka lähtökohtana ovat koulun kasvatukselliset, opetukselliset ja ohjaukselliset tavoitteet. Kerhotoiminnan tavoitteena on lisätä harrastuneisuutta ja tukea oppilaiden monipuolista kasvua ja kehitystä. Oppilaat ja huoltajat voivat osallistua ja vaikuttaa kerhojen suunnitteluun (kyselyt) ja toteutukseen. Koulut voivat myös hyödyntää kerhotoiminnan järjestämisessä esimerkiksi eri yhteisöjen, yritysten ja järjestöjen osaamista. Lappajärven Yhteiskoulussa

kerhotoimintaa järjestetään myös Harrastamisen Suomen mallin kautta. Lisätietoja Harrastamisen Suomen mallista löytyy täältä: <https://harrastamisensuomenmalli.fi/>

Kerho- ja harrastustoiminta suunnitellaan jokaisen lukuvuoden alussa.

3.5. Oppilaanohjaus

Linkki Ohjaussuunnitelmaan luokille 0-9 on tämän suunnitelman liitteessä 1.

3.6. Työolot

Opettajien työolojen arviointi kuuluu työterveyshuollolle ja opiskelijoiden ympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden valvonta kuuluu peruskoulussa terveydenhuollon viranomaiselle. Lappajärven kunnassa noudatetaan voimassa olevaa työterveyshuollon toimintasuunnitelmaa. Siinä on määritelty tarkemmin koko henkilökuntaa koskevat työtervestarkastukset. Tärkeimpiä tekijöitä työolojen määrittelyssä ovat ilmanvaihdon toimivuus ja riittävyys, sisäilman laatu, lämpöolosuhteet, tilojen kunto, sopivuus ja riittävyys käyttötarkoitukseen ja käyttäjien lukumäärään verrattuna, akustiset olosuhteet, esteettömyys, paloturvallisuus, tapaturmavaarat, ensiapuvalmius, työviihtyvyys ja henkinen hyvinvointi.

Työolokartoitus tehdään joka kolmas vuosi. Työolokartoituksen esivalmisteluihin osallistuu koko henkilökunta, joka kirjaa etukäteen havaittuja puutteita ja korjausehdotuksia. Näiden esivalmistelujen jälkeen koulun tilat käydään lävitse ja pyritään löytämään ratkaisut puutteisiin ja varmistetaan muuten, että työskentelyyn käytettävät tilat ja laitteet ovat asianmukaiset ja turvalliset. Tarkastuskierrokselle osallistuu koulun johtajat, talonmies, työsuojeluvaltuutetut, kunnan teknisen puolen edustaja ja tarvittava terveydenhuollon edustus. Havaituista puutteista ja korjaustoimenpiteistä laaditaan toteutussuunnitelma aikatauluineen.

Lappajärven kunnan sisäilmatyöryhmä on hyväksynyt 10.10.2019 Menettelytapaohjeen sisäilmasto-ongelmien hoitamiseen, jossa kuvataan

1. toimintatavat sisäilmasto-ongelmien selvittämiseen eli kuinka sisäilmasto-ongelmaepäilyn selvittäminen laitetaan vireille ja kuinka selvittely etenee
2. avataan toimintamallin työryhmän ja toimijoiden tehtäviä ja vastuita
3. kuvataan tiedottamisen menettelytavat
4. kerrotaan laajemmin sisäilmasta ja sisäilmasto-ongelmista
5. ohjataan kunnan eri toimijatahot tekemään yhteistyötä kunnan kiinteistöjä koskeissa sisäilmasto-ongelmissa

Jokainen oppilaitoksen henkilökuntaan kuuluva on velvollinen ilmoittamaan työoloissa ja – tiloissa havaituista puutteista, sekä työturvallisuutta heikentävistä tekijöistä välittömästi esimiehelleen. Oppilaitoksessa on vakituinen talonmies, joka osaltaan huolehtii päivittäisistä korjaustoimenpiteistä.

Työoloihin ja työturvallisuuteen liittyy oleellisesti oppilaitoksen pelastussuunnitelma, joka sisältää ohjeet hätä- ja kriisitilanteisiin liittyen. Pelastussuunnitelma sisältää myös ohjeet väkivaltilanteiden kohtaamiseen. Suunnitelmia päivitetään säännöllisesti ja niiden ajantasaisuuden tarkistavat pelastusviranomaiset. Oppilaitoksessa on asianmukainen ensiapuvarustus opettajanhuoneessa sekä välttämättömimmät ensiaputarvikkeet tarvittaessa luokissa. Koulun ensiaputarvikkeista vastaa tehtävään erikseen nimetty opettaja. Ensiapuvalmiutta ylläpidetään koulutuksen avulla, joka kuuluu työterveyshuollon toimintasuunnitelmaan.

3.7. Kodin ja koulun yhteistyö

Koulun ja kodin yhteistyöllä voidaan merkittävästi vahvistaa oppilaan, luokan ja koko kouluyhteisön hyvinvointia ja turvallisuutta. Vanhempien osallisuuden ja yhteistyön avulla tuetaan kasvatuksen ja opetuksen järjestämistä siten, että jokainen opiskelija saa oman kehitystasonsa ja tarpeidensa mukaista opetusta, ohjausta ja tukea. Yhteistyö edistää opiskelijan tervettä kasvua ja kehitystä. Huoltajien osallisuus sekä mahdollisuus olla mukana koulutyössä ja sen kehittämisessä on keskeinen osa koulun toimintakulttuuria. Kodin ja koulun kasvatusyhteistyö lisää opiskelijan, luokan ja koko kouluyhteisön hyvinvointia ja turvallisuutta. Tavoitteena on tiivis, sujuva ja monimuotoinen yhteistyö.

Vastuu kodin ja koulun yhteistyön edellytysten kehittämisestä on opetuksen järjestäjällä. Huoltajalla on ensisijainen vastuu lapsensa kasvatuksesta. Hänen on myös huolehdittava siitä, että oppivelvollisuus tulee suoritettua. Koulu tukee kotien kasvatustehtävää ja vastaa opiskelijan opetuksesta ja kasvatuksesta kouluyhteisön jäsenenä. Yhteistyössä otetaan huomioon perheiden moninaisuus sekä tiedon ja tuen tarpeet.

Kodin ja koulun yhteistyötä toteutetaan sekä yhteisö- että yksilötasolla. Yhteistyön onnistumiseksi tiedonkulun tulee olla riittävää ja sujuvaa. Säännöllisen palautteen avulla huoltaja voi osaltaan tukea lapsensa tavoitteellista oppimista ja koulunkäyntiä. Erityisen tärkeää tiedonkulku ja yhteistyö on oppilaan koulupolun nivelvaiheissa sekä oppimisen ja koulunkäynnin tukea suunniteltaessa ja toteutettaessa. Tiedonkulku toteutetaan pääsääntöisesti Wilman välityksellä. Koulun ja kodin yhteistyötä vahvistavat yhteiset tilaisuudet ja henkilökohtaiset tapaamiset.

3.8. Järjestyssäännöt

Yhteiskoulun järjestyssäännöt löytyvät Opiskeluhuollon käsikirjan liitteestä 7. Järjestyssääntöjä päivitetään tarvittaessa yhdessä oppilaiden kanssa.

3.9. Poissaolot, kiusaamiseen puuttuminen, seuraamukset ja kurinpitotoimenpiteet

Poissaolojen ennaltaehkäisy

- Vahvistetaan läsnäoloa tukevaa koulun toimintakulttuuria, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä.
- Tuetaan ja arvostetaan hyviä oppilaiden ja opettajien välisiä suhteita.
- Vahvistetaan hyvää vuorovaikutusta ja yhteistyötä kodin kanssa. Oppivelvollisuuslain luvun 3 §9 mukaan oppivelvollisen huoltajan on huolehdittava siitä, että oppivelvollinen suorittaa oppivelvollisuuden.
- Vahvistetaan tunne- ja vuorovaikutustaitoja.
- Huomioidaan ja poistetaan yleisimmät osallistumisen esteet.
- Taataan turvallinen oppimisympäristö ja ehkäistään kiusaamista.
- Ymmärretään poissaolojen merkitys oppimisen ja hyvinvoinnin riskitekijänä.
- Seurataan poissaoloja suunnitelmallisesti yksilö- ja ryhmätasolla.

(Lähde 1)

Poissaoloihin puuttuminen

Huoltajan tulee huolehtia, että oppilaan oppivelvollisuus tulee suoritettua. Opetuksen järjestäjän tulee seurata perusopetukseen osallistuvan oppilaan poissaoloja ja ilmoittaa luvattomista poissaoloista oppilaan huoltajalle. (Perusopetuslaki 477/2003.) Huoltajan tulee ilmoittaa poissaoloista mahdollisimman pian koululle.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa (2014) koulun tehtävä on puuttua oppilaiden poissaoloihin ja auttaa oppilaita onnistumaan koulutyössään. Poissaolojen seuranta- ja puuttumisvastuu on luokanopettajalla tai luokanvalvojalla.

Poissaolot merkitään päivittäin Wilmaan, mistä luokanvalvoja/-opettaja sekä oppilaan huoltajat voivat seurata poissaolomerkintöjä. Huoltajien tulisi selvittää poissaolot mahdollisimman pian. Ennalta tiedettyihin poissaoloihin haetaan lupa hyvissä ajoin etukäteen luokanvalvojalta/-opettajalta. Poissaolon keston mukaan poissaololuvan voi myöntää luokanvalvoja/-opettaja (1-3 päivää) tai rehtori (>3 päivää). Poissaolohakemuslomake löytyy Wilmasta. Oppilaalla on velvollisuus selvittää omatoimisesti poissaolon ajalta kotitehtävät sekä mahdollisesti tekemättä jääneiden kokeiden suoritusajankohta. Luvattomiin poissaoloihin tulee reagoida viipymättä ja vaatia esim. korvaavien tehtävien suorittamista.

Lappajärvellä on käytössä ns. Perhon malli poissaoloihin puuttumisessa. (Liite 8) Mallissa on kuvattu tuntimäärärajat eri toimenpiteille sekä vastuuhenkilöt, jotka hoitavat poissaoloihin puuttumisen. Mallissa mainitun lokikirjan sijaan Lappajärvellä palaverit kirjataan Wilmaan oppilaskohtaiseen muistioon. Luokanvalvoja/luokanopettaja tarkistaa 0.-9.lk osalta poissaolotilanteen aina jaksojen vaihtuessa tulostaen luokan poissaololistauksen Wilmasta ja toimittaen sen rehtorille. Mallin mukaisesti Yksilökohtainen opiskeluhuollon palaveri järjestetään, jos opiskelijalla on lukukaudessa yli 60 poissaolotuntia, vaikka taustalla olisikin luvallinen tai selvitetty poissaolo. Luokanvalvoja/luokanopettaja kutsuu tällöin oppilaan ja huoltajat sekä heidän suostumuksellaan tarvittavia opiskeluhuollon jäseniä paikalle keskustelemaan oppilaan koulunkäynnin sujuvuudesta, poissaolojen syistä sekä vaikutuksista. Yksilökohtaisessa opiskeluhuollon palaverissa sovitaan tapauskohtaisesti poissaolojen syyn varmistaminen jatkossa esim. lääkärintodistuksella. Samoin myös sovitaan, kuinka puuttuvat suoritukset korvataan, mikäli sitä ei ole aiemmin sovittu. Tarvittaessa suunnitellaan erityisiä opetusjärjestelyjä, mikäli ne ovat perustellusti tarpeen ja oppilaan edun mukaisia. Jos oppilaalla on toistuvia poissaoloja saman aineen tunnilta, tulee mahdollisiin syihin puuttua varhaisessa vaiheessa, tarvittaessa esim. terveydenhoitajan/kuraattorin konsultointi.

Jos luvattomat poissaolot jatkuvat yksilökohtaisen opiskeluhuollon palaverin jälkeen ja tukitoimista huolimatta, tehdään oppilaasta lastensuojeluilmoitus (PoL 26§).

(Lähde 2)

Pitkien poissaolojen tai koulua käymättömyyden tilanteessa noudatetaan Perhon mallin viimeistä kohtaa, jonka mukaisesti luokanvalvoja/luokanopettaja huolehtii yhteydenpidon kotiin ja sopii yksilökohtaiset oppilaspalaverit sekä tarvittavan yhteistyöverkoston paikalle. Palaverissa sovitaan jatkoseurannasta ja palaverien tiheydestä.

Kiusaamiseen puuttuminen

Jokaisella opetukseen osallistuvalla opiskelijalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön (Perusopetuslaki 628/1998 29§). Opetuksen järjestäjän tulee laatia suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä toimeenpanna suunnitelma ja valvoa sen noudattamista ja toteutumista. (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013 13§.) Jokaisella kouluyhteisössä työskentelevällä on velvollisuus puuttua väkivaltaan, kiusaamiseen ja häirintään ja ehkäistä näitä ennalta.

Kiusaaminen voi olla suoraa tai epäsuoraa sanallista tai fyysistä voimankäyttöä tai sosiaalista manipulointia, joka loukkaa ihmisen fyysistä, psyykkistä tai sosiaalista koskemattomuutta. Kiusaaminen on toistuvaa, tahallista ja siihen liittyy voimasuhteiden epätasapaino. Kiusaajana voi olla oppilas, koulussa työskentelevä aikuinen tai kouluyhteisön ulkopuolinen henkilö.

Lappajärven esi- ja perusopetuksessa on yhteinen käytäntö siitä, miten kiusaamistapauksissa toimitaan. Tapaukset kirjataan Wilmassa olevaan kiusaamisen selvittely- lomakkeeseen.

Kiusaamistapauksissa edetään seuraavasti:

1. Luokanopettajaa/luokanvalvojaa informoidaan tapahtuneesta ja luokanopettaja/luokanvalvoja selvittelee tilanteen asianosaisten kanssa
2. asian kirjaaminen (Wilma / Muistiot/Kiusaamisen selvittely)
3. yhteydenotto koteihin (Wilma /lomakkeen lähettäminen kotiin)
4. asian sopiminen asianomaisten kesken
5. seuranta tapauskohtaisesti sovitusti
6. mikäli kiusaaminen jatkuu, toimitaan lomakkeen vaihtoehtojen mukaan esim. pidetään uusi keskustelu koulussa, palaveri (ao. opiskelijat ja huoltajat pyydetään palaveriin koululle, jossa mukana esim. luokanopettaja/-valvoja sekä kuraattori) tai jälki-istunto. Rehtori pyydetään tarvittaessa selvittämään tapausta.
7. seuranta tapauskohtaisesti sovitusti
8. tarvittaessa asiantuntijaryhmän kokoontuminen ja jatkotoimenpiteiden suunnittelu (esim. poliisi, lastensuojelu, rangaistukset)

Seuraamukset

Yhteiskoulun toimintamallit ja seuraamukset erilaisissa tilanteissa ovat kirjattu Suunnitelmaan kasvatustilanteiden ja kurinpidollisten keinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista (liite 2). Liitteessä on mainittu toiminta tai rike, siihen puuttuminen ja vastuuhenkilöt.

Kasvatustilanteiden

Mikäli oppilas häiritsee oppitunneilla tai käyttäytyy muutoin vastoin sääntöjä, opettaja voi huomauttaa oppilasta tunnin aikana tai keskustella asiasta oppitunnin jälkeen oppilaan kanssa kahden kesken. Koululla on oikeus käyttää työrauhan turvaamiseksi ja epäasialliseen käyttäytymiseen puuttumiseksi kasvatustilanteita. Kasvatustilanteiden puuttaminen on ensisijainen tapa puuttua oppilaan epäasialliseen käyttäytymiseen.

Kasvatustilanteita käytetään jos oppilas

- häiritsee opetusta

- rikkoo koulun järjestyssääntöjä
- menettelee vilpillisesti
- kohtelee toisia oppilaita tai henkilökuntaa epäkunnioittavasti tai ihmisarvoaan loukkaavasti

Kasvatuskeskustelu tapahtuu ryhmänohjaajan tai luokanopettajan johdolla. Myös huoltajat, koulukuraattori ja kouluterveydenhoitaja voidaan kutsua mukaan kasvatuskeskusteluun. Huoltajilla on oikeus olla mukana kasvatuskeskustelussa. Kasvatuskeskustelut kirjataan Wilmaan (Tuki/Toimenpiteet/Kasvatuskeskustelu).

4. Käytettävissä olevat opiskeluhoitopalvelut

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue järjestää sosiaali- ja terveystalvelut Lappajärven kunnassa, mukaan lukien opiskeluhoitot palvelut Lappajärven yhteiskoululla. Opiskeluhoitot lakisääteisiätalveluita ovat koulu- ja opiskeluterveydenhoito sekä koulukuraattori- ja psykologitalvelut. Yhteiskoululla tarjotaan psyykkarin talvelua ainakin vuoden 2025 loppuun. Psyykkarin talvelun kohderyhmät ovat peruskoulun 5.-9.luokkien oppilaat ja toisen asteen opiskelijat 18 ikävuoteen saakka.

4.1. Koulunuorisotyö

Koulunuorisotyöntekijä on koululla toimiva vapaa-ajan sektorin työntekijä, jonka tarkoituksena on olla matalan kynnyksen kiireetön aikuinen, helposti saavutettavissa ja läsnä oleva erityisesti nuorille. Koulunuorisotyön on tarkoitus muun muassa kohdata nuoria, ehkäistä syrjäytymistä ja kiusaamista sekä olla rinnalla kulkemassa. Kohtaaminen tapahtuu välituntisin, luokkatilanteissa, pienryhmissä yms. edistäen nuorten yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia, mutta myös vapaa-ajalla vapaa-ajan toiminnoissa. Koulunuorisotyö on ennaltaehkäisevää, nuorten tarpeista lähtevää työtä. Työtä suunnitellaan, arvioidaan ja kehitetään yhteistyössä koulun kanssa. Lappajärvellä on hankkeella toiminut koulunuorisotyö jo vuodesta 2024 tammikuusta. Hankkeelle on saatu jatkorahoitus vuosille 2025 ja 2026. Koulunuorisotyön on tarkoitus kohdata nuoria 6. Luokasta aina toisen asteen opiskelijoihin asti koulupäivän aikana sekä vapaa-ajalla. Koulunuorisotyö järjestää nuorille välituntitoimintaa, ryhmäytymistä ja teematunteja läpi lukuvuoden säännöllisesti ja on mukana tekemässä yhteistyötä koulun, oppilashuollon ja vapaa-aikatoimijoiden kanssa.

4.2. Arvio opiskeluhoitot kokonaistarpeesta

Arvioon opiskeluhoitot kokonaistarpeesta ja käytettävissä olevista opiskeluhoitotpalveluista (kouluterveydenhoito sekä kuraattori- ja psykologitalvelut) kootaan tiedot kultakin koululta. Tiedot ilmoitetaan opetuksen järjestäjän opiskeluhoitot suunnitelmassa opiskeluhoitotpalvelujen ammattilaisten henkilötyövuosina. Arvioilla varmistetaan opiskeluhoitotpalvelujen riittävyys huomioiden oppilaiden ja kouluyhteisön tarpeet, terveystarkastusten ja henkilöstömitoitusten toteutuminen sekä talvelujen järjestäminen määrääjassa.

Arvioon kokonaistarpeesta sisältyvät yksilökohtaisessa ja yhteisöllisessä opiskeluhoitotyössä sekä opiskeluhoitot yhteistyössä tarvittavat resurssit. Kokonaistarpeen arviossa huomioidaan esimerkiksi kouluyksiköiden määrä ja koulujen oppilasmäärä sekä toimintaympäristön erityispiirteet. Arviossa huomioidaan lisäksi esimerkiksi eri-ikäisten, tehostettua ja erityistä tukea tarvitsevien ja maahanmuuttotastaisten oppilaiden lukumäärät ja osuudet. Arviossa hyödynnetään monipuolisesti paikallista lasten ja nuorten terveyttä, hyvinvointia ja elinoloja koskevaa seurantatietoa, jota on koottu myös oppilailta ja huoltajilta, opetushenkilöstöltä ja opiskeluhoitotpalvelujen ammattilaisilta.

Lappajärvellä opiskeluhuollon kokonaistarpeen selvittämiseksi käytetään maakunnallisia lomakkeita. Opiskeluyksiköt voivat kirjata opiskeluhuollon tarpeen lomakkeeseen keväällä (LOMAKE B). Opiskeluhuollon ohjausryhmä kokoaa opiskeluyksiköiden tarpeet ja resurssit yhteenvetotaulukkoon (LOMAKE A). Tiedot ilmoitetaan henkilötötyvuosina (HTV).

Liite 4 (LOMAKE A): yhteenvetotaulukko opiskeluhuollon resurssista ja niiden tarpeesta. Liite 5 (LOMAKE B): lomake, jolla kootaan tarvittavat tiedot opiskeluhuollon tarpeesta yksikkökohtaisesti (esiopetus, perusopetus, perusopetukseen valmistava opetus, lukiokoulutus).

Lomaketta B ei ole täytetty Lappajärvellä, vaan koulut on koottu lomakkeen A yhteenvetotaulukkoon.

Lakisääteiset henkilöstömitoitukset:

Kuraattori 670 oppilasta

Koulupsykologi 780 oppilasta

Terveys- ja hyvinvoinninlaitoksen suositukset henkilöstömitoituksesta:

Kouluterveydenhoitaja 480 oppilasta

Opiskelijaterveydenhoitaja 570 oppilasta

Koululääkäri 2100 oppilasta

4.3. Oppilaan ohjaaminen opiskeluhoitopalveluihin (kouluterveydenhuolto, kuraattori- ja psykologipalvelut)

Opiskeluhoito on nuoren, opettajan ja koko yhteisön tukemista. Opiskeluhoito on arjen jokapäiväistä, opiskelijan edunmukaista huolenpitoa. Opiskeluhoitotyön lähtökohtana on koko kouluyhteisöä tukeva monialainen ennaltaehkäisevä toiminta. Sen perustana on lapsen, oppilaan ja opiskelijan sekä huoltajien osallistaminen yhteistyöhön.

Opiskelijalla on oikeus halutessaan yksilökohtaiseen opiskeluhoitoon. Yksilökohtainen opiskeluhoito on tarkoitettu opiskelijan tueksi. Sillä tuetaan tarvittaessa myös huoltajia ja muita opiskelijan huolenpidosta ja kasvatuksesta vastaavia aikuisia heidän kasvatustyössään.

Yksilökohtaiseen opiskeluhoitoon sisältyvät yksittäiselle opiskelijalle annettavat kuraattorin, psykologin sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut. Palveluja tarjotaan oppilaille ja huoltajille siten, että ne ovat helposti saataville. Palvelut järjestetään lain edellyttämässä määrääjassa.

Päivinä, jolloin terveydenhoitaja työskentelee kyseisessä oppilaitoksessa, hänen vastaanotolleen voi päästä ilman ajanvarausta ennalta ilmoitettuna ajankohtina. Muulloin terveydenhoitaja voi olla esimerkiksi puhelimella tavoitettavissa. Häneen saa yhteyden myös Wilma-järjestelmällä.

Opiskelijaa on ohjattava käyttämään koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palveluja tarpeensa mukaisesti. Terveys- ja huoltohoitaja voi tarvittaessa ohjata opiskelijan lääkärille tai muiden terveystieteiden palvelujen piiriin tai muiden ammattilaisten luokse. Siitä, tarvitseeko opiskelija koulu- tai opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitajan tai lääkärin vai opiskeluhoollon psykologin tai kuraattori palveluita, voi asiasta konsultoida näitä ammattilaisia.

Terveys- ja huoltolain mukaisesti lukiokoulutuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa opiskelijan on sairaanhoidollisissa asioissa saatava arkipäivisin virka-aikana välittömästi yhteys opiskeluterveydenhuoltoon. Mikäli tämä ei ole mahdollista, on opiskelija ohjattava ottamaan yhteyttä terveydenhuollon muuhun toimintayksikköön, esimerkiksi terveyskeskuksen vastaanottoon. Jollei terveydenhuollon ammattihenkilö voi tehdä arviota ensimmäisen yhteydenoton aikana, on se tehtävä viimeistään kolmantena arkipäivänä siitä, kun opiskelija on ottanut yhteyden opiskeluterveydenhuoltoon tai terveyskeskukseen. Opiskeluterveydenhuollon ulkopuolelle kuuluva

kiireellinen sairaanhoito (esim. äkillinen sairastuminen tai vamma) on annettava opiskelijalle kunnan järjestämässä ympärivuorokautisessa päivystyksessä.

Opiskeluhuollon kuraattori- ja psykologipalvelut on järjestettävä siten, että opiskelija voi tarvittaessa päästä keskustelemaan henkilökohtaisessa tapaamisessa joko psykologin tai kuraattorin kanssa viimeistään seitsemäntenä oppilaitoksen työpäivänä ja kiireellisessä asiassa samana tai seuraavana työpäivänä. Asian kiireellisyyden arvioi psykologi tai kuraattori yhdessä opiskelijan kanssa, ja arviointi voidaan toteuttaa esimerkiksi puhelimitse. Määräajat koskevat ensimmäistä henkilökohtaisessa tapaamisessa käytyä keskustelua ja asian selvittelyn alkamista, eivät tukitoimien järjestelyä tai tutkimuksia. Opiskelija voi itse hakeutua kuraattori- ja psykologipalveluihin tai tulla niihin opettajan, huoltajien tai muiden tahojen aloitteesta ja ohjauksesta.

Oppilaitoksen tai opiskeluhuollon työntekijä on velvollinen ottamaan yhteyttä opiskeluhuollon kuraattoriin tai psykologiin silloin, kun hän toteaa opiskelijalla kyseisten palvelujen tarpeen. Yhteydenotto tehdään yhdessä opiskelijan kanssa ja samalla annetaan kuraattorille tai psykologille tuen tarpeen arvioimiseen tarvittavat tiedot. Jos yhteydenottoa ei ole mahdollista tehdä yhdessä opiskelijan kanssa, on hänelle annettava tieto yhteydenotosta. Opiskelijalle palvelujen käyttö on aina vapaaehtoista. Myös huoltajalle on annettava tieto yhteydenotosta, ellei opiskelija sitä kiellä huomioon ottaen hänen ikänsä ja kehitystasonsa sekä asian laatu ja opiskelijan etu.

Myös oppilaitoksen ulkopuoliset tahot, jotka ammatillisessa tehtävässään ovat saaneet tietää opiskelijan tuen tarpeesta, voivat salassapitosäännösten estämättä olla yhteydessä kuraattoriin tai psykologiin. Koulun ulkopuolelta aloite voi tulla esimerkiksi muualta terveydenhuollosta, lastensuojelusta tai opiskelijan työharjoittelun aikaisesta työpaikasta.

4.4. Kuraattoripalvelut

Opiskeluhuollon kuraattori edistää ja tukee lasten ja nuorten oppimista, koulunkäyntiä ja opiskelua, hyvinvointia sekä sosiaalisia valmiuksia ja toimintakykyä. Kuraattori edistää lisäksi koko koulu- ja opiskeluyhteisön hyvinvointia ja tekee yhteistyötä perheiden, oppilaitoksen muiden työntekijöiden ja yhteistyöverkostojen kanssa.

Kuraattoripalvelut ovat lakisääteisiä, vapaaehtoisia, maksuttomia ja luottamuksellisia. Niiden tulee olla helposti saatavilla osana oppilaiden, opiskelijoiden ja oppilaitosten arkea esiopetuksesta aina toiselle asteelle asti. Oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaan oppilaille on järjestettävä mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti opiskeluhuollon kuraattorin kanssa viimeistään seitsemäntenä oppilaitoksen työpäivänä sen jälkeen, kun oppilas on tätä pyytänyt. Kiireellisessä tapauksessa mahdollisuus keskusteluun on järjestettävä samana tai seuraavana työpäivänä.

Kuraattoripalvelut ovat osa sosiaalihuollon palveluja. Kuraattori voi neuvoa ja ohjata oppilaita ja opiskelijoita myös ilman että siitä muodostuu asiakkuutta. Kuraattori voi ohjata ja neuvoa esimerkiksi opiskeluhuoltopalveluihin ja muihin palveluihin hakeutumisessa. Kuraattori voi antaa anonymiä neuvontaa ja ohjausta opettajille ja muille koulussa ja oppilaitoksessa työskenteleville ammattilaisille sekä huoltajalle. Kuraattori voi antaa esimerkiksi ohjausta siitä, miten opettaja voi toimia, kun hänellä on herännyt huoli oppilaasta tai opiskelijasta.

Lappajärven yhteiskoululla kuraattori on tavattavissa arkipäivisin klo 8-16. Kuraattori ottaa vastaan myös muiden koulujen opiskelijoita yhteiskoulun tiloissa.

4.5. Kouluterveydenhuoltopalvelut

Kouluterveydenhuollon tavoitteena on koko kouluyhteisön hyvinvoinnin ja opiskelijoiden terveyden edistäminen sekä terveen kasvun ja kehityksen tukeminen. Tämä tehdään yhteistyössä opiskelijoiden, opiskeluhoollon muun henkilöstön, opettajien ja vanhempien kanssa. Muita kouluterveydenhoitajan yhteistyötahoja ovat mm. fysio- ja toimintaterapia, perheneuvola, perhetyö, nuorisotyö, lastensuojelu ja muu sosiaalitoimi.

Kouluterveydenhuoltoon sisältyvät

- kouluympäristön terveellisyys ja turvallisuuden sekä kouluyhteisön hyvinvoinnin edistäminen ja seuranta
- vuosiluokittain opiskelijan kasvun, terveyden ja hyvinvoinnin seuraaminen ja edistäminen
- opiskelijan vanhempien ja huoltajien kasvatustyön tukeminen
- opiskelijan suun terveydenhuolto
- opiskelijan erityisen tuen tai tutkimusten tarpeen varhainen tunnistaminen ja tukeminen, pitkäaikaisesti sairaan lapsen omahoidon tukeminen sekä jatkotutkimuksiin ja hoitoon ohjaaminen
- opiskelijan terveydentilan toteamista varten tarpeelliset erikoistutkimukset

Kouluterveydenhuollosta säädetään terveydenhuoltolaissa (1326/2010) ja valtakunnallisesti yhtenäinen laatu- ja palvelutaso varmistetaan Valtioneuvoston asetuksella neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta (338/2011). Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue järjestää opiskelijoille terveystarkastukset peruskoulun jokaisella vuosiluokalla. Esikoululaisille tarkastukset tehdään neuvolassa ja perusopetuksen opiskelijoille koulussa. Laajat terveystarkastukset tehdään 1., 5. ja 8. vuosiluokalla ja niihin liittyy myös huoltajien haastattelu ja koko perheen hyvinvoinnin kartoittaminen. Huoltajan kirjallisella suostumuksella laajaan terveystarkastukseen sisällytetään opettajan arvio oppilaan selviytymisestä ja hyvinvoinnista koulussa. Laajoihin terveystarkastuksiin kuuluvat terveydenhoitajan ja lääkärin tarkastukset. Suun terveystarkastukseen peruskoulun opiskelijat kutsutaan joka toinen vuosi. Suun terveystarkastuksen voi tehdä hammaslääkäri, suuhygienisti tai hammashoitaja (338/2011). Valistushammashoitaja käy kouluissa ja esikouluissa pitämässä suun terveyden valistusta.

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa toteutettava terveysneuvonta tukee opiskelijan sekä heidän perheittensä terveyttä. Opiskelijan terveysneuvonnan tulee tukea ja edistää itsenäistymistä, opiskelukykyä, terveellisiä elintapoja sekä hyvää kuntoa ja mielenterveyttä sekä ehkäistä koulukiusaamista. Kahdeksannella vuosiluokalla tehtävässä laajassa terveystarkastuksessa on arvioitava oppilaan erityiset tarpeet ammatinvalinnan ja jatko-opiskelun kannalta sekä suunniteltava tarvittavat tukitoimet.

Kouluyhteisön ja opiskeluympäristön terveellisyys ja turvallisuus tarkastetaan joka kolmas vuosi. Se tehdään yhteistyössä oppilaitoksen ja sen opiskelijoiden kanssa, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon, terveystarkastajan, henkilöstön työterveyshuollon ja työsuojeluhenkilöstön kanssa. Puutteiden korjaamista seurataan vuosittain.

Lappajärven alueen koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa toimii tällä hetkellä kaksi terveydenhoitajaa. Alakoulujen terveydenhoitajalla on vastuullaan yhteiskoulun 1.-6. -luokat ja yläkoulun terveydenhoitajalla on vastuullaan yhteiskoulun 7.-9.luokat. Molemmilla terveydenhoitajilla on vastuullaan lisäksi muitakin kouluja. Alakoulun terveydenhoitaja on yhteiskoululla tiistaisin ja torstaisin. Yläkoulun terveydenhoitaja on yhteiskoululla joka päivä maanantaista perjantaihin. Yläkoulun terveydenhoitaja ottaa yhteiskoulun

oppilashuollon tiloissa vastaan myös muiden koulujen opiskelijoita. Molemmat terveydenhoitajat ovat tavoitettavissa puhelimitse maanantaista perjantaihin.

4.6. Koulupsykologipalvelut

Lukuvuonna 2025–2026 Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue ostaa koulupsykologipalvelut yksityiseltä palveluntarjoajalta. Opiskeluhuollon psykologin tutkimuksiin ohjaututaan kouluille annetun ohjeistuksen mukaisesti tekemällä lähete tutkimuksiin.

Lisäksi Lappajärven yhteiskoululla koulupsykologi on käytettävissä 0.-6.luokan oppilaiden koulunkäyntiin ja hyvinvointiin liittyvissä asioissa parillisten viikkojen tiistaisin klo 8-16. Koulunkäyntiin selvästi liittymättömissä muissa psykososiaalisissa haasteissa voi ohjautua Järvi-Pohjanmaan kasvatus- ja perheneuvolaan. Myös hyvinvointialueen konsultoivaa psykologia voi tarvittaessa konsultoida.

5. Yhteisöllinen opiskeluhooltoryhmä

Yhteisöllinen opiskeluhoolto on tärkeä osa perusopetuksen toimintakulttuuria ja sen kehittäminen edellyttää johtamista. Oppilaiden terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen kuuluu oppilas- ja opiskelijahuoltolain 6 §:n (opetussuunnitelman mukainen ja opetuksen järjestäjän opiskeluhoolto) mukaisesti yhteisöllisen työn kokonaisuuteen.

Yhteisöllinen opiskeluhoolto tarkoittaa toimintaa, jonka avulla seurataan ja kehitetään yhteisöllistä ja yksilöllistä hyvinvointia sekä terveellisen, turvallisen ja esteettömän oppimisympäristön syntymistä, edistetään mielenterveyttä ja oppimista sekä ehkäistään syrjäytymistä. Koulun henkilökunnalla on ensisijainen vastuu kouluyhteisön hyvinvoinnista.

5.1. Yhteisöllisen opiskeluhooltoryhmän tavoitteet

Yhteisöllisen opiskeluhooltoryhmän toiminta on yhteisöllistä ja tehtävät ennaltaehkäiseviä. Tavoitteena:

- oppilaiden ja huoltajien osallisuuden lisääminen sekä koulun ja kotien yhteistyön lujittaminen.
- tukea ja lisäitä myönteistä vuorovaikutusta ja keskinäistä huolenpitoa sekä puuttua ongelmiin tarvittaessa.
- Kouluyhteisön ja oppilasryhmien hyvinvoinnin seuraaminen, arvioiminen ja kehittäminen
- Kouluympäristön terveellisyydestä, turvallisuudesta ja esteettömyydestä huolehtiminen (koulurakennus, -tilat ja -välineet)

5.2. Yhteisöllisen opiskeluhooltoryhmän kokoonpano ja tehtävät

Yhteisöllinen opiskeluhooltoryhmä on kokoonpanoltaan monialainen. Ryhmässä on jäsenenä opetushenkilöstön ja kouluterveydenhuollon, kuraattori- ja psykologipalvelujen henkilöitä sekä tarvittaessa huoltajia ja oppilaita. Ryhmään voidaan kutsua myös muita lasten ja nuorten hyvinvointia edistäviä viranomaisia ja toimijoita sekä ammattilaisia ja ulkopuolisia yhteistyötahoja.

Rehtori vastaa opiskeluhuollon lainmukaisesta toteuttamisesta koululla. Yhteisöllistä opiskeluhooltoryhmää johtaa Yhteiskoululla apulaisrehtori ja kyläkoululla koulunjohtaja. Yhteisöllinen opiskeluhooltoryhmä tekee toimintasuunnitelman työskentelyään varten. Ryhmä kokoontuu

säännöllisesti lukuvuoden aikana, vähintään neljä kertaa lukuvuodessa. Kokouksista laaditaan muistio, josta koollekutsuja (puheenjohtaja) tiedottaa henkilökunnalle.

Yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä:

- Vastaa oppilashuollon toiminnan suunnittelusta, toteuttamisesta, arvioinnista ja kehittämisestä
- Edistää osaltaan kouluympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä (koulurakennus, -tilat ja –välineet).
- Hyvinvointiin liittyvien koko kouluyhteisöä koskevien tavoitteiden asettaminen, konkreettisten toimien suunnittelu, toteutumisen seuranta ja arviointi yhteistyössä oppilaiden ja huoltajien kanssa
- Toimenpiteet oppilaiden osallisuuden lisäämiseksi
- Koulun kiinnittymisen toimenpiteet yhteisötasolla

Oppilaiden ja huoltajien osallisuus ja kuulluksi tuleminen tulee ottaa huomioon kaikessa yhteisöllisen opiskeluhoollon suunnittelussa, toteuttamisessa, arvioinnissa ja kehittämisessä.

- Yhteisöllinen koulukohtainen opiskeluhoitoryhmä käsittelee esimerkiksi seuraavia asioita:
 - Järjestyssääntöjen valmistelu ja päivittäminen
 - Miten lakien edellyttämää opiskeluhoolltoa toteutetaan (kasvatukselliset ja kurinpidolliset keinot ja niiden seuranta PoL 35, 36)
 - Toimintatavat kouluympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden sekä kouluyhteisön hyvinvoinnin tarkastuksissa (koulurakennus, opetustilat ja –välineet, eri oppimisympäristöt, välitunnit)
 - Poissaolojen seuranta, niistä ilmoittaminen ja niihin puuttuminen
 - Koulun ulkopuolisten, hyvinvointia edistävien tahojen kanssa tehtävän yhteistyön menettelytavat
 - Nivelvaiheiden vastuut ja toimintatavat koulun tasolla
 - Tapaturmien ehkäiseminen sekä ensiavun järjestäminen ja hoitoonohjaus
 - Tupakkatuotteiden, alkoholin ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen
 - Turvallisuutta koskevat ohjeet (esim. koulukuljetusten odotusajat)
 - Kouluterveyskyselyn tulosten läpikäynti
 - Opiskeluhoollon TEA-viisari

Oppilaitoskohtaisen opiskeluhoitoryhmän tarkennettuja tehtäviä ovat:

- Oppilaitoksen lukuvuosittaisen opiskeluhoollon toimintasuunnitelman laatiminen.
- Oppilashuolloryhmä huolehtii, että opiskeluhoolltosuunnitelmassa on ajantasainen versio pelastus- ja kriisisuunnitelmasta ja suunnitelmasta oppilaan suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä.
- Ohjaussuunnitelman tarkistaminen tai tarkistamisen tehtäväksiänto.
- Oppilaitoksen sisällä oppilashuollollisen yhteistyön kehittäminen.
- Opiskeluhoollon toteutumisen arviointi oppilaitoksen sisällä. Opiskeluhoolltoryhmä arvioi ryhmän tehtävien toteutumisesta lukuvuoden loppuvaiheessa.
- Oppilaiden ja huoltajien osallisuuden edistäminen ja toimintatapojen luominen.

- Yhteistoiminnan edistäminen koulun ulkopuolisten tahojen kanssa.
- Nivelvaiheiden sujuvuuden varmistaminen.
- Tunne- ja vuorovaikutustaitojen ja mielen hyvinvoinnin huomioiminen sekä työrauhan tukeminen.
- Eri toimijoiden yhteisöllisen työn koordinointi ja yhteistyökäytänteistä sopiminen.

Yhteisöllisen opiskeluhoitoryhmän käsiteltäväksi voi myös koulun henkilökunnan jäsenet tuoda koko kouluyhteisöä koskevia huolia.

Yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä varmistaa, että toimintamallit eri toimijoiden kanssa vastaavat koulun tarpeita. Ryhmä sopii vastuualueista, tehtävistä ja yhteistyöstä eri tahojen ja toimijoiden kanssa, jotta päällekkäisyyksiltä vältetään.

6. Yksilöllinen opiskeluhoolto

Yksilökohtaisella opiskeluhoollolla tarkoitetaan kouluterveydenhuollon palveluja, opiskeluhoollon kuraattori- ja psykologipalveluja sekä yksittäistä oppilasta koskevaa monialaista yksilökohtaista opiskeluhooltoja, jota toteutetaan monialaisessa asiantuntijaryhmässä. Yksilökohtaisessa opiskeluhoollossa seurataan ja edistetään oppilaan kokonaisvaltaista terveyttä, hyvinvointia, osallisuutta ja oppimista, ehkäistään ongelmia ja tarjotaan varhaista tukea.

Yksilökohtainen opiskeluhoolto perustuu aina oppilaan sekä tarvittaessa huoltajan suostumukseen. Oppilaan osallisuus ja mielipiteet otetaan huomioon toimenpiteissä ja ratkaisuihin hänen ikänsä ja kehitystasonsa mukaisesti. Yksilökohtaisessa työssä noudatetaan tietojen luovuttamista, saamista ja salassapitoa koskevia säännöksiä.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 16§:

- **Jos oppilaitoksen tai opiskeluhoollon työntekijä arvioi**, että opiskelijan opiskeluvaikeuksien tai sosiaalisten tai psyykkisten vaikeuksien ehkäisemiseksi taikka poistamiseksi tarvitaan opiskeluhoollon psykologi- tai kuraattoripalveluja, hänen on otettava viipymättä yhteyttä opiskeluhoollon psykologiin tai kuraattoriin yhdessä opiskelijan kanssa ja annettava tiedossaan olevat tuen tarpeen arvioimiseksi tarvittavat tiedot.
- Jos yhteydenottoa ei ole mahdollista tehdä yhdessä, opiskelijalle on annettava tieto yhteydenotosta ja mahdollisuus keskustella yhteydenottoon liittyvistä syistä 15 §:n 1 momentissa säädettyssä määräajassa. Opiskelijan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle on annettava tieto tässä pykälässä säädetystä yhteydenotosta, jollei tässä tai muussa laissa toisin säädetä.

Tavoitteet:

- Seurata ja edistää oppilaan kokonaisvaltaista kehitystä, terveyttä, hyvinvointia ja oppimista
- Varhaisen tuen turvaaminen, ongelmien ehkäiseminen ja ratkaiseminen
- Yksittäisen oppilaan tuen ja opiskeluhoollon tarpeen selvittäminen ja siihen liittyvä monialainen opiskeluhoolto.

Tehtävät:

- Yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestäminen lapsen ja nuoren kehityksen, hyvinvoinnin ja oppimisen seuraamiseksi ja edistämiseksi sekä yksilöllisen tuen toteuttamiseksi
- Oppilaalle annetaan koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon palveluja, opiskeluhuollon psykologi- ja kuraattoripalveluja sekä monialaista yksilökohtaista opiskeluhoitoa

Yksilökohtainen opiskeluhoitotyö voidaan aloittaa esimerkiksi seuraavissa tilanteissa:

- Tehostetun ja erityisen tuen järjestämisessä todetaan, että oppilaan tilanne (koulunkäynti, perhetilanne, vapaa-aika) vaatii monialaista työskentelyä
- Joustavaan perusopetukseen tai sairaalaopetukseen siirryttäessä
- Kurinpitörajoituksen tai opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä
- Oppilaan sairauden vaatiman hoidon, erityisruokavalion tai lääkityksen järjestämiseksi koulussa
- Koulun ulkopuolisten palvelujen ja yhteistyökumppaneiden (nuorisotoimi, lastensuojelu, erikoissairaanhoido tai poliisi) aloitteesta

6.1. Monialaisen asiantuntijaryhmän kokoonpano

- Kootaan tapauskohtaisesti ja harkinnanvaraisesti.
- Asiantuntijaryhmän kokoukseen opiskelija tai hänen huoltajansa antavat yksilöidyn kirjallisen suostumuksen asian käsittelystä ja kokoukseen osallistujista. Suostumus on asiakohtainen.
- Ryhmä voi koostua esimerkiksi seuraavista työntekijöistä: terveydenhoitaja, kuraattori, psykologi, opinto-ohjaaja, erityisopettaja ja oppijan luokanvalvoja/ luokanopettaja tai keskeinen opettaja. Myös rehtori voi olla jäsenenä.
- Ryhmä nimeää vastuuhenkilön, jolla on kirjaamisvelvoite.
- Ryhmän puheenjohtaja vastaa, että asian käsittely kirjataan oppilaan yksilölliseen oppilashuoltokertomukseen ja että se säilytetään lain vaatimalla tavalla oppilashuoltorekisterissä.
- Toiminta ja nimeäminen edellyttävät oppilaan tai huoltajan suostumusta.
- Oppilas voi kieltää huoltajien osallistumisen.

Perusopetuslain 16 a ja 17 §:ää on täsmennetty siten, että tehostetun ja erityisen tuen antamiseen liittyvien selvitysten tekeminen ei ole opiskeluhoitoa, vaan moniammatillista yhteistyötä opiskeluhoollon ammattihenkilöiden kanssa, minkä perusteella selvitysten tekemisestä sekä tehostetusta ja erityisestä tuesta ei voi kieltäytyä. Nämä asiat käsitellään kasvun ja oppimisen tuen ryhmässä tai vastaavassa.

Kirjaukset

- Tehdään opiskeluhoitokertomusten rekisteriin eli oppilaskohtaiseen muistioon Wilmassa. Tiedot tallennetaan aikajärjestyksessä.
- Monialaisen asiantuntijaryhmän jäsenet kirjaavat lisäksi omiin rekistereihinsä, kuten lait edellyttävät (esimerkiksi kuraattorit omaan asiakasrekisteriinsä, kouluterveydenhoitajat ja psykologit potilaskertomukseen)

Salassapito

- Opiskeluhoitorekisteriin tallennetut tiedot, jotka koskevat yksittäistä opiskelijaa taikka muuta yksityistä henkilöä, ovat salassa pidettäviä (JulkL 24 § 1 mom. 30 kohta).
- Oppilaitoksen henkilöstö, opiskeluhoitopalveluja toteuttavat sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöt taikka niiden toimeksiannosta tai muutoin niiden lukuun opiskeluhoollon toimenpiteisiin osallistuvat ammattihenkilöt, opetusharjoittelua suorittavat ja muut opetuksen

tai yksilökohtaisen opiskeluhuollon toteutukseen osallistuvat henkilöt taikka opetuksen ja koulutuksen järjestämisestä vastaavien toimielinten jäsenet eivät saa antaa sivullisille yksilökohtaisen opiskeluhuollon asiakirjoihin sisältyviä tai muuten tietoonsa saamia yksittäistä opiskelijaa koskevia salassa pidettäviä tietoja, jos siihen ei ole:

1. asianomaisen henkilön tai, ellei hänellä ole edellytyksiä arvioida annettavan suostumuksen merkitystä, hänen laillisen edustajansa kirjallista, yksilöityä suostumusta; taikka
 2. tiedon luovuttamiseen oikeuttavaa lain säännöstä (oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 22§).
- Opiskelijan yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestämiseen ja toteuttamiseen osallistuvilla on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus saada toisiltaan ja luovuttaa toisilleen sekä opiskeluhuollosta vastaavalle viranomaiselle sellaiset tiedot, jotka ovat välttämättömiä yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi (oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 23§).

Tiedonsiirto

Jos opiskelija siirtyy toisen koulutuksen järjestäjän koulutukseen, aikaisemman koulutuksen järjestäjän on pyydettävä opiskelijan taikka hänen huoltajansa tai muun laillisen edustajansa suostumus siihen, että uudelle koulutuksen järjestäjälle voidaan siirtää opiskeluhuollon asiakasrekisteristä sellaiset salassa pidettävät tiedot, jotka ovat tarpeellisia opiskeluhuollon jatkuvuuden kannalta.

Tarvittavan opiskeluhuollon järjestäminen kurinpitotoimen tai opiskelijan opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä

Jos opiskelijan osallistuminen opetukseen evätään opiskelijan uhkaavan tai väkivaltaisen tai toisen opiskelijan tai muun henkilön turvallisuutta vaarantavan käytöksen vuoksi, häneltä voidaan evätä opetus jäljellä olevan koulupäivän ajaksi. Opetuksen epääminen on mahdollista myös, jos opiskelijan häiritsevä käyttäytyminen vaikeuttaa kohtuuttomasti opetusta. Jäljellä olevan koulupäivän lisäksi myös seuraava koulupäivä voidaan evätä opiskelijalta perustellusta syystä, jos opetuksen järjestäjä tarvitsee aikaa sen suunnitteluun, miten opiskelijan turvallinen paluu takaisin opetukseen toteutetaan.

Tarvittaessa koulun toimesta otetaan yhteyttä koulun opiskeluhuollon palveluihin opetuksen epäämisen aikana ja opiskelijan palatessa opetukseen sekä kurinpitotoimen yhteydessä

7. Suunnitelmat oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä kriisisuunnitelma

Oppilaalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön, johon kuuluu fyysinen, psyykinen, sosiaalinen ja pedagoginen turvallisuus. Turvallisuuden varmistaminen edellyttää opetuksen järjestäjältä suunnitelmallista toimintakulttuurin kehittämistä, yhteistä valmistelua ja yhteisten toimintatapojen luomista koulujen kanssa. Opetuksen järjestäjä perehdyttää henkilöstönsä ja opiskeluhoitopalvelujen ammattilaiset toimintatapoihin erilaisissa ongelmatilanteissa sekä huolehtii tiedottamisesta ja suunnitelmien päivityksestä.

Suunnitelmat oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Opetuksen järjestäjän opiskeluhooltosuunnitelmassa kuvataan erikseen toimenpiteet väkivallan, kiusaamisen ja häirinnän ehkäisemiseksi, niiden esiintyvyyden seuraamiseksi ja ongelmatilanteisiin puuttumiseksi sekä jälkiseurannan edellyttämät käytänteet.

Suunnitelmassa kuvataan opettajan tai rehtorin velvoite ilmoittaa tietoonsa tulleesta oppimisympäristössä tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta, syrjinnästä tai väkivallasta niistä epäillyn ja niiden kohteena olevan oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle. Lisäksi kuvataan toimintatavat tukea tarvitsevan oppilaan (teon kohde ja tekijä) ohjaamiseksi opiskeluhooltopalveluihin. Kuvaus yhteistyöstä huoltajien kanssa sekä viranomaisyhteistyö ml. toimintatavat koskien ilmoitusvelvollisuutta sosiaalitoimeen ja/tai poliisille ovat osa suunnitelmia.

Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä löytyy liitteestä 4.

Kriisisuunnitelma (suunnitelma kriisi-, uhka- ja vaaratilanteiden varalle)

Opetuksen järjestäjän opiskeluhooltosuunnitelmaan sisältyy kriisisuunnitelma, jossa kuvataan toiminta äkillisissä kriiseissä, uhka- ja vaaratilanteissa. Suunnitelmassa kuvataan kriisitilanteiden ehkäisy, niihin varautuminen ja toimintatavat kriisitilanteissa sekä toimintavalmiuksien harjoittelu. Lisäksi suunnitelmassa kuvataan tämän kokonaisuuden johtamisen periaatteet, yhteistyö sekä työn- ja vastuunjako. Suunnitelmassa kuvataan sisäisen ja ulkoisen viestinnän sekä opetuksen järjestäjän ja koulun välisen tiedottamisen periaatteet. Suunnitelma valmistellaan yhteistyössä hyvinvointialueen ja muiden tarvittavien viranomaisten kanssa ottaen huomioon muut uhka-, vaara ja kriisitilanteita koskevat ohjeistukset sekä psykososiaalisen tuen järjestämisen periaatteet.

Kriisi- ja pelastussuunnitelma löytyy liitteestä 7.

8. Opiskeluhooltosuunnitelman toteutumisen seuranta ja arviointi

Opetuksen järjestäjän on seurattava opiskeluhooltosuunnitelman toteutumista kouluissa ja tarkistettava sitä tarvittaessa. Seurannasta vastaa opiskeluhoollon ohjausryhmä. Opetuksen järjestäjä kuvaa opiskeluhooltosuunnitelmassa:

- seurattavat asiat ja käytettävät menetelmät tietojen kokoamiseksi
- seurannan aikataulu
- seurantatietojen käsittely ja hyödyntäminen opiskeluhoollon kehittämisessä sekä keskeisistä tuloksista tiedottaminen oppilaille, huoltajille ja tarvittaville yhteistyötahoille

Opiskeluhooltosuunnitelmaa on luontevaa tarkastella vuosisuunnitelman yhteydessä.

Opetuksen järjestäjän opiskeluhooltosuunnitelma liitetään kunnan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan.

Opetuksen järjestäjäkohtaiset opiskeluhooltosuunnitelmat toimitetaan hyvinvointialueelle valtuustokausittain. Alueellinen opiskeluhoollon yhteistyöryhmä valmistelee niiden pohjalta alueellisen opiskeluhooltosuunnitelman, joka liitetään alueelliseen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan.

	Päiväys
Tämä opiskeluhuoltosuunnitelma on päivitetty	9/2025
Kriisisuunnitelma on päivitetty	9/2025
Suunnitelmat oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä on päivitetty	9/2025
Tämä suunnitelma ja siihen liittyvät liitteet on käsitelty opiskeluhuollon ohjausryhmässä	

Opetuksen järjestäjä seuraa koulun oppilashuoltosuunnitelman toteutumista. Suunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen on osa opetuksen järjestäjän omavalvontaa koskevaa tehtävää. Opetuksen järjestäjä vastaa yhteistyössä opetustoimen ja sosiaali- ja terveystoimen oppilashuoltopalveluista vastuussa olevien viranomaisten kanssa oppilashuollon kokonaisuuden omavalvonnan toteutumisesta

- Toimenpiteet suunnitelman toteuttamiseksi ja seuraamiseksi
- seurannasta vastuussa oleva taho koulussa
- seurattavat asiat ja käytettävät menetelmät tietojen kokoamiseksi
- seurannan aikataulu
- seurantatietojen käsittely ja hyödyntäminen koulun oppilashuollon kehittämisessä sekä keskeisistä tuloksista tiedottaminen oppilaille, huoltajille ja tarvittaville yhteistyötahoille.

Lähteet

1. Yhteisellä koulutiellä : Käsikirja perusopetuksen oppilaiden läsnäolon tukemiseen ja poissaolojen vähentämiseen:

<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/165025>

2. Koulukunnossa –sivusto: <https://www.koulukunnossa.fi/>

Liitteet

Liite 1 Ohjaussuunnitelma

Liite 2 Suunnitelma kasvatuskeskustelujen ja kurinpidollisten keinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista

Liite 3 Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Liite 4 Lomake A: yhteenvetotaulukko opiskeluhuollon resurssista ja niiden tarpeesta

Liite 5 Lomake B: lomake, jolla kootaan tarvittavat tiedot opiskeluhuollon tarpeesta

Liite 6 Kriisi- ja pelastussuunnitelma

Liite 7 Järjestyssäännöt

